

aldeles upaavirkeligt. Jeg sætter imidlertid mit Haab til, at Lovforslaget nu kommer ned i Folketinget og skal overvejes og drøftes af de Mænd, der komme i Berøring med Folket paa Valgtribunerne, de Mænd, som ogsaa have nøje Kendskab til, hvilke Krav man maa stille til et forstandigt og godt Kommunestyre, og hvilke Vanskeligheder der kan opstaa for hele Samfundsudviklingen, hvis der ikke kan skaffes fornødne Garantier i saa Henseende. Det er mit Haab, at Folketinget vil give denne Lov en bedre Affattelse, end den har faaet her i Tinget.

Rottbøll: Naar den ærede Ordfører for Højre (P. G. C. Jensen) i sine Udtalelser kom med de Ord, at dette varen slet Lov, forekommer det mig, at Ordførerskabet fra Højres Side burde have været hos det ærede 8nde kongevalgte Medlem (Estrup), thi det er i Virkeligheden det eneste Medlem indenfor Højre, der med nogen Ret kunde udtale de Ord. Det ærede 8nde kongevalgte Medlem staar paa det bestaaende, han siger: Det bestaaende er godt, det ville vi holde os til! Han mener maaske, at Konservatismen bestaar i at holde paa det mest konservative. Vi fra vor Side mene, at hvis Konservatismen skal bestaa, maa man ogsaa skaffe den Livsvilkaar, og det gør man ikke ved at staa absolut fast paa det bestaaende; man maa gaa fremad. Men det ærede Medlem har Ret, naar han siger, at det, vi have i vort kommunale Styre, har vist sig at være godt. Det vil han nu ikke fravige, og fra hans Side at høre udtale, at det, vi her ville vedtage, er en slet Lov, kunde jeg forstaa. Men jeg kan ikke forstaa, at de Højremænd, som have anerkendt den lige og almindelige Valgret, og som blot søge nogle Kauteler, ganske vist paa andre Maader end vi, her tør staa op og stemple det, vi foreslaa, som en slet Lov. Thi hvor meget bedre er det, de have foreslaaet? Jeg gaar i det hele taget ud fra, at naar de konservative have opgivet Kravet om privilegerede Vælgere til Underraadene og ere gaaede ind paa den lige og almindelige Valgret, saa har det været overordentlig vanskeligt at finde Kauteler, der betyde stort. Jeg skal ikke rose de Kauteler, vi have fundet, men paa den anden Side maa jeg sige, at naar de Herre stemple dette Forslag som slet, saa er deres eget Forslag akkurat lige saa slet, det byder i Virkeligheden ikke i mindste Maade større Fordele. Jeg kan ikke se, at Amsraadene, saaledes som de ere foreslaaede indenfor Højre, ere bedre. Det

ærede 8nde kongevalgte Medlem udtalte forleden, at hvis de ved Forholdstalsvalg valgte Sogneraadmedlemmer, saa skulde man rigtignok have en større Tro til dem, end det ærede Medlem i alt Fald havde; „det vilde være noget aldeles nyt, noget aldeles mageløst, om dette skulde hænde“, altsaa, at de skulde bidrage til at give Amsraadene et nogenlunde konservativt Præg. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fejl i dette sit Syn. Han har opgivet Haabet om nogen Sinde at se, at Bondestanden kunde handle konservativt. Det har jeg ikke. Jeg tror i Virkeligheden, at den Sammensætning af Amsraadene, vi foreslaa, vil dele Sol og Vind lige mellem de 3 Fraktioner, de større Godsejere, Gaardmændene og Husmændene, og der vil da komme et godt Amsraad ud deraf. — Naar fremdeles Aldersklasserne ere blevne nævnte som et særligt Kautel, saa finder man af Højres tidligere Fører (Estrup) i Betænkningen fra forrige Aar en Udtalelse, der lyder saaledes: „Den særlige Valgret, som Forslaget giver Kommunens ældre Vælgere, tillægger jeg for Sognekommunerens Vedkommende kun mindre Betydning.“ Jeg tillægger den maaske noget mere Vægt end han. Men det er altsaa en Udtalelse fra Højres Side. Men hvor megen Vægt man skal tillægge denne særlige Valgret, er dog meget problematisk; som jeg forleden Dag sagde, man ved slet ikke noget om, hvorledes de ældre Vælgere stille sig, og om der i det hele taget bliver konservative Underraad af det, at man giver dobbelt Valgret til ældre Vælgere.

Endelig er der Spændetrøjeparagrafferne indenfor Højres Forslag. Dem har jeg tilstrækkeligt karakteriseret forleden Dag. Det vil være ganske umuligt for Mindretallet i Slutningen af Aaret at sige Nej til Bevillinger, der af Flertallet ere vedtagne i Aarets Løb, af Penge, der ere givne ud. Det kan man ikke. Mindretallet vil blive nødt til at følge Flertallet, og vil Flertallet forhøje Alderdomsunderstøttelsen, Skolelærerlønninger, bygge ny Skoler eller hvad som helst, saa er Mindretallet magtesløst.

Jeg ser saaledes paa de Kauteler, Højre har foreslaaet, at der kan tvistes om, hvorvidt nogle af dem ere bedre end vore, men i hvert Fald kan man sige om en Del af dem, at de vare uigennemførlige. Men naar man fra Højres Side har optaget den lige og almindelige Valgret og er gaaet ind paa at finde Kauteler, som vi fra alle konservative Sider ere enige om, at det er